

NOSLĒGUMA PĀRSKATS PAR PROJEKTA ĪSTENOŠANU

Projekta nosaukums:	Līdzdojošo un nomedīto ūdensputnu izpēte
Projekta īstenotājs:	Latvijas Universitātes aģentūra „Latvijas Universitātes Bioloģijas institūts”

1. Piešķirtā finansējuma apstiprinājums

Finansēšanas līguma/vienošanās	
numurs	datums
2013/40 (izpild. Nr. 04/2013)	04.04.2013.

2. Informācija par projekta finansējuma apjomu

MSAF finansējums, LVL		Projekta kopējās izmaksas, LVL
Piešķirtā summa	12974,00	12974,00
Izlietotā summa	12974,00	
Atlikums	0,0	

3. Projekta īstenošanas laiks

No	2013.gada	04.	aprīļa	līdz	2013.gada	15.	novembrim
----	-----------	-----	--------	------	-----------	-----	-----------

---

4. Projekta īss apraksts (ietver informāciju par projekta ieviešanas ģeogrāfisko vietu, mērķiem, sasniegtajiem rezultātiem un projekta ilgspēju)

Projekta mērķis ir iegūt ikgadējas ziņas par medījamo ūdensputnu populāciju skaitlisko izmaiņu tendencēm, vairošanās sekmēm un nometīšanas apjomu, kas kalpotu par pamatu ilgspējīgai, populāciju atražošanas spējas neapdraudošai ūdensputnu medību saimniecībai. **Projekta uzdevumi** ietver pīļu ligzdu uzskaites un to likteņa izsekošana ilglaicīgajos parauglaukumos Engures un Kaņiera ezeros un vismaz sešos dīķos uz dabiskiem ligzdošanas substrātiem, lai iegūtu ziņas par ligzdojošo populāciju apmēriem un ligzdošanas sekmēm; galvenās medījamās sugas – meža pīles – mazuļu gredzenošana, nolūkā iegūt ziņas par to mirstības/izdzīvotības un dispersijas/filopatrijas apmēriem; mednieku – brīvprātīgo korespondentu tīkla organizēšana ziņu iegūšanai par sezonas laikā nometītajiem ūdensputniem; nometīto ūdensputnu uzskaites (skaits, suga, vecums, dzimums) lielajos piejūras ezeros (Liepāja, Engure, Babīte) un Nagļu/Lubāna mitrāju kompleksā sezonas atklāšanā (sestdiena, svētdiena); ievākto materiālu datorizācija; datu analīze – 2013. gada rezultāti uz ilggadīgo datu fona, atskaites sagatavošana MSAF. Vismaz 2 raksti masu medijiem un 2 zinātniskiem izdevumiem; MSAF projektu ietvaros veikto ūdensputnu pētījumu rezultātu prezentācija: 1) Engures sateces baseina ekoloģiskā konference (Rīga, 2013. g. marts); 2) Starptautiskās Medību biologu savienības 31. kongress (Brisele, 2013. g. augusts). **Uzdevumi izpildīti.** Tika iegūtas ziņas par dažādu sugu ligzdojošo pīļu skaitu, ligzdošanas sekmēm, to izmaiņu tendencēm (ilglaicīgo parauglaukumu gadījumā), vairošanās sekmēm (R indekss pēc rudenī nometītajiem visām sugām) un izdzīvotību no šķilšanās līdz līdzspējas iegūšanai (meža pīlei); ziņas par sezonas sākumā lielajos ezeros nometītajiem un to skaita un sastāva izmaiņām, salīdzinot ar agrākajiem gadiem. Šādai informācijai jābūt regulārai, resp. projektam jābūt pārejošam.

5. Projekta ietvaros veiktie pasākumi saskaņā ar darba uzdevumiem

Darba uzdevums	Veikto pasākumu apraksts	Pasākuma rezultāts (ietekme uz sabiedrību, ieguldījums medību saimniecības attīstībā.)	Pasākuma un rezultāta dokumentāls apliecinājums (līgumu, rēķinu u.c. dokumentu datums, nr.)
Pirmais posms (III-VI) 1. Tehniska sagatavošanās lauka pētījumu sezonai; 2. MSAF projektu gaitā gūto rezultātu prezentācija Engures sateces baseina ekoloģiskajā konferencē (Rīga, 2013. g. marts). 3. Pīļu ligzdu uzskaites un to likteņa izsekošana ilglaicīgajos parauglaukumos Engures un Kaņiera ezeros un vismaz sešos dīķos uz dabiskiem ligzdu substrātiem, lai iegūtu ziņas par ligzdojošo populāciju apmēriem un ligzdošanas sekmēm; 4. Galvenās medījamās sugas – meža pīles – mazuļu gredzenošana, nolūkā iegūt ziņas par to mirstības/izdzīvotības un dispersijas/filopatrijas apmēriem.	1. Veikta meža pīļu ligzdošanai izlikto 184 mākslīgo ligzdvieta sagatavošana sezonai (siena maiņa, remonts, nomaiņa vai pārvietošana) ilggadīgajos Tukuma un Saldus rajonu intensīvās izpētes parauglaukumos. Veikta plastilīna odeses ieklāšana 1000 speciālajos tikko šķīlušos pīļu gredzenos. 2. Konferencē „Cilvēks un daba: Engures ekoreģions” (Rīga, 13. aprīlis) nolasīti 2 referāti. 3. Veiktas pīļu ligzdu uzskaites ilglaicīgajos parauglaukumos Engures un Kaņiera ezeros, un iegūto rezultātu salīdzināšana ar iepriekšējo gadu datiem. 4. Mākslīgajās ligzdvietās Engures un Kaņiera ezeros un Saldus raj. dīķos kopā atrastas 117 meža pīļu ligzdas. Apgredzenoti 585 pīļi (68% no šķīlušiem) un noķertas 89 mātītes (77% no perējošām). No noķertajām mātītēm 42 bijušas gredzenotas kā mazuļi iepriekšējos gados, 25 – kā pieaugušas, 22 – bez gredzeniem.	1. Pilnībā noformēta 2012. g. datu bāze. Veikti nepieciešamie priekšdarbi lauka pētījumu veikšanai. 2. Konferencē „Cilvēks un daba: Engures ekoreģions” (Rīga, 13. aprīlis) nolasīti 2 referāti: Jānis Viksne, Māra Janaus, Aivars Mednis. Kāpēc samazinās ūdensputnu skaits Engures ezerā? Jānis Viksne, Māra Janaus. Ūdensputnu medības Engures ezerā. 3. No 56 Engures un 104 Kaņierī atrastajām pīļu ligzdām sekmīgas bijušas 57% un 48%. Iezīmējamā atkārtots zīdītāju (Amerikas ūdele, jenotsuns) plēsonības pieaugums. Uzskaitīto pīļu ligzdu skaits un ligzdošanas sekmes Kaņierī neliecina par šo rādītāju pieaugumu kopš 2006. g. (medību aizliegums). 4. Pierādīta izteikta ligzdošanas un natālā filopatija. Ligzdošanas un natālā dispersija vērojama gandrīz vienīgi dzīvotnes bojāejas (vecām mātītēm) un arī nepārvaramas konkurences dēļ (jaunām mātītēm). Gada vidējā mirstība – ap 30%.	MU 5,6,10,21,19,24,23a,20;25,22,44,34,37,40,36,38,41,35,43,39 (alga) – 28.4.,31.5.,28.6.13. MU 45-53,19-25,34-40 (DDN,DŅN,IIN)-29.4.,31.5.,28.6.13. MU 1-4,11-18,31 (eksped.)-25.4.,3.5.,27.5.,6.6.13. MU.32 (Lattelecom), 7.06.2013. MU 30 (Latvenergo) 5.06.2013. MU 33 (LMT) 14.06.13.

Otrais posms (VII-VIII)

1. Mednieku – brīvprātīgo korespondentu tīkla organizēšana ziņu iegūšanai par sezonas laikā nomedītajiem ūdensputniem;
2. Nomedīto ūdensputnu uzskaitē (skaits, suga, vecums, dzimums) lielajos piejūras ezeros (Liepāja, Engure, Babīte) un Nagļu/Lubāna mitrāju kompleksā sezonas atklāšanā (sestdiena, svētdiena);
3. Darba rezultātu prezentācija Starptautiskās medību biologu savienības 31.kongresā (Brisele, 2013.g.augusts).

1. Sarakstē ar agrāko gadu korespondentiem un ar informāciju presē un internetā organizēts darbs 2013.g. sezonā. Līdz 15.novembrim saņemti ziņojumi par 321 putna nomedīšanu.
2. Sezonas atklāšanā piejūras ezeros un Nagļu dīķos reģistrēti 696 nomedīti putni (t.sk. 572 pīles).
3. Starptautiskās medību biologu savienības 31.kongresā prezentēti divi stenda referāti.

1. 2012.g.beigās – 2013.g.sākumā pirms šī līguma noslēgšanas no korespondentiem saņemtas ziņas par vēl 746 putnu nomedīšanu, resp. pavisam par 1340 putniem – ap 2,3 reizes vairāk nekā tika saņemts līdz 2012.g.noslēguma pārskata sastādīšanai. Atzīts par lietderīgu korespondentu iesūtīto datu analīzi iekļaut n+1 gada 1.posma darba uzdevumos. Par 2013.g. saņemtas ziņas par 321, t.sk.augustā nomedītiem 287 putniem. Meža pīlei konstatēts vairošanās sekmju indekss 8,6, kas ļoti atšķiras no lielajos ezeros augustā iegūtā – 1,9. Korespondentu tīkla dati ir vienīgie, kas sniedz ziņas par nomedīto sugu, vecumu un dzimumu sastāvu sezonas garumā.
2. No piejūras ezeros un Nagļos atklāšanā nomedītajām pīlēm visvairāk bijis meža pīļu - 49%, lauču – 16%, krīkļu – 8%, gaigalu un platknābju – pa 6%. Turpinās mednieku un nomedīto putnu skaita samazināšanās. Attiecīgā laika rindu analīze liecina, ka 2005.-2013.g. droši samazinās vietējās populācijas priekšku un palielinās gaigalu skaits. Ticami pieaug arī pelēkās pīles skaits.
3. IUGB 31.kongresā divi referāti: Vīksne J., Laubergs A. 2013. Mallard Anas platyrhynchos in artificial nest sites in Latvia, 1999-2012; Janaus M., Vīksne J., Mednis A. 2013. Factors influencing nesting success of ducks.

MU 64,57,61,59,63,58,60, 77,74,73,76,71,75,72 (alga) - 31.07.;30.08.13.
57-60,68-73 (DDN,DŅN,IIN), 31.7.,31.8.13.
MU 48-56,68-70 (eksped.)- 15.7.,27.6.,26.7.14.7.,27.8.13.
MU 46,65 (Lattelecom) 16.7.,5.8.13.
MU 47,66 (Latvenergo) 16.7.,5.8.13.
MU 45,67 (LMT) 16.07., 9.8.13.

Noslēguma posms (IX – XI)

1. Ievākto materiālu datorizācija;
2. Datu analīze – 2013. gada rezultāti uz ilggadīgo datu fona. Noviržu iespējamo cēloņu skaidrošana;
3. Atskaite sagatavošana MSAF par 2013.g. darba rezultātiem;
4. Vismaz divi raksti masu mēdijiem un vismaz divi – zinātniskiem izdevumiem angļu valodā.

1. Visi iegūtie dati ievadīti datorā, un kopā ar iepriekšējo gadu datiem izmantoti MSAF atskaites sastādīšanā par 2013.g.
2. Visi daudzgadīgo pētījumu rezultātā iegūtie dati tiek iekļauti attiecīgās laika rindās un atspoguļotu atskaitē, ja liecina par kādām likumsakarībām un pārmaiņām.
3. Atskaite sagatavota.
4. Publicēts raksts MMD; 2 raksti krājumā „Cilvēks un daba: Engures ekoreģions”; 2 zinātniskas tēzes Starptautiskās medību biologu savienības 31.kongresa materiālos.

1., 2., 3., 4. Pētījumu rezultāti tiek izmantoti mednieku izglītošanai, ieteikumu izstrādei medību saimniecības attīstībai, ūdensputnu medību saimniecības problēmu apspriešanā zinātniskajos forumos. Gala atskaite sagatavota.

MU 93,84,86,85,86,90,92,87,89, 110,104,107,109,106,105,125,122, 120,124,121,119 (alga)- 30.9.,31.10., 15.11.13.
MU 84-89,104-106,119-121 (DDN, DŅN,IIN)-30.09.,31.10.,15.11.13.
MU 81,94,95,97,98,11-113,117,118 (eksped.)-10.9.,30.9.,28.10.,14.11.13.
Čeks DAT 01374, 26.9.13.,MU 83 MU 78,100,115 (Lattelecom)- 5.9.,8.10.,7.11.13.
MU 79,103,114 (Latvenergo)- 5.9.,16.10.,7.11.13.
MU 80,101,116 (LMT)- 10.9.,9.10.,12.11.13.
MU 82 (admin.darba nodr.) 13.9.13.
MU 102(reģ.31.kongr.) 10.10.13.

6. Publicitāte

Aprakstiet, kāda veida publicitāte bija Jūsu projektam (pievienojiet preses, informatīvos u.c. materiālus).

Publicitātes avots (atzīmēt ar X)	Apraksts (Īss apraksts par projekta publicitāti attiecīgajā medijā)
<i>TV</i>	
<i>Radio</i>	
<i>Prese</i>	X Jānis Vīksne. 2013. Vēl var paspēt sakopt pīļu mājas... – MMD 3/2013: 8-9.
<i>Internets</i>	
<i>Citi</i>	X Vīksne J., Laubergs A. 2013. Mallard Anas platyrhynchos in artificial nest sites in Latvia, 1999-2012. – 31st IUGB Congress. Programme & Abstract Book: 196. Janaus M., Vīksne J., Mednis A. 2013. Factors influencing nesting success of ducks. - 31st IUGB Congress. Programme & Abstract Book: 198. Vīksne J. 2013. Engures ezera ūdensputnu ietekmējošie faktori. – Cilvēks un daba: Engures ekoreģions. (Red. M.Kļaviņš, V.Melecis). LU Akadēmiskais apgāds, Rīga: 143-173. Šiliņš R., Mednis A. 2013. Dažādu apsaimniekošanas pasākumu ietekme uz Engures ezeru un tā piekrastes ekosistēmām. - Cilvēks un daba: Engures ekoreģions. (Red. M.Kļaviņš, V.Melecis). LU Akadēmiskais apgāds, Rīga: 288-293.

Apstiprinu, ka Medību saimniecības attīstības fonda līdzekļi izlietoti paredzētajiem mērķiem, līguma tāmē un darba uzdevumos norādīto pasākumu īstenošanai un atbilstoši šim pārskatam.

Datums: 15.11.2013.

Viesturs Melecis

(Projekta īstenošanas organizācijas/uzņēmuma/
komersanta vadītāja/direktora vārds, uzvārds)

(paraksts)

Jeļena Šuntova

(Projekta īstenošanas grāmatveža vārds, uzvārds)

(paraksts)

Z.v.

Jānis Vīksne

(Projekta atbildīgā darbinieka vārds, uzvārds)

(paraksts)

Pārskatu sagatavoja:

vārds, uzvārds:	Jānis Vīksne
ieņemamais amats:	LU BI Ornitoloģijas lab. vadītājs
tālrunis:	
e-pasts:	ornlab@latnet.lv